ᲕᲠᲝᲚᲔᲢᲐᲠᲔᲑᲝ ᲧᲕᲔᲚᲐ ᲥᲕᲔᲧᲜᲘᲡᲐ, ᲨᲔᲔᲠᲗᲓᲘᲗ!

კომუნისტი

ორგან ცენტრალურის კომიტეტის, თბილისის კომიტეტისა და საქართველოს სსრ მშრომელთა დეპუტატების საბჭოების ორგანო

ორგან ცენტრალურის კომიტეტის, თბილისის კომიტეტისა და საქართველოს სსრ მშრომელთა დეპუტატების საბჭოების ორგანო

კომუნისტი

ორგან ცენტრალного и тбилисского комитетов КП (б) Грузии и советов депутатов трудящихся Грузинской ССР

ოთხშაბათი
10 აპრილი
1940 წ.
№ 83 (5784)
ფასი 10 კაპ.

შევამციროთ სამმართველო ხარჯები

ჩვენს ქვეყანაში, სადაც სახელმწიფო ხელმძღვანელობს მეურნეობისა და კულტურის ყველა დარგს, განსაკუთრებული მნიშვნელობა აქვს სამმართველო აპარატის განუწყვეტელ გაუმჯობესებას. ბოლშევიკების პარტია, ამხანაგი სტალინი ხშირად აღნიშნავენ ხაზგასმით და მთელი სიძლიერით, რომ საჭიროა სისტემატური მუშაობა მმართველობის იაფი, ზუსტად მოქმედი აპარატის შექმნისათვის.

პარტიის ხრუნვით დიდი წარმატებებია მიღწეული საბჭოთა სახელმწიფო აპარატის გაუმჯობესებასა და განმტკიცებაში. სახელმწიფოს მართვა-გამგეობის საქმეში მონაწილეობას იღებენ მშრომელთა უდიდესი მასები. აღჭურვილია საბჭოთა ინტელიგენციის მტკიცე, თავისი საქმის მცოდნე, სოციალისტური სამშობლოს ერთგული კადრები. მაგრამ სახელმწიფო აპარატის ბევრ რგოლში ჯერ კიდევ სავსებით როდია გამოყენებული სახსრების შემჭირნეობის ყველა შესაძლებლობა.

ჩვენი მეურნეობის განვითარებამ სამმართველო აპარატის კანონზომიერი გადიდება გამოიწვია, მაგრამ ამასთან ერთად, როგორც სსრ კავშირის ფინანსთა სახალხო კომისარმა ამხ. ზვერევმა აღნიშნა თავის მოხსენებაში სსრ კავშირის უმაღლესი საბჭოს მეექვსე სესიაზე, ზოგიერთ დარგში ზედმეტი სამმართველო რგოლები წარმოიშვა, უზომოდ გადიდდა შტატები. რსფსრ სახკომსაბჭოს თავმჯდომარის მოადგილემ ამხ. პეკშევმა სესიაზე თავის გამოსვლაში ასეთი თვალსაჩინო მაგალითი მოიყვანა: რუსეთის სფსრ რესპუბლიკაში 1938 წელს იყო რესპუბლიკური დაქვემდებარების 325 ტრესტი; 1939 წელს ტრესტების რიცხვი 513-მდე გაიზარდა. მათი შტატი გადიდდა თითქმის ნახევრით, ხოლო ხარჯები ხელფასზე—ერთიორად. ამ ტრესტების ოპერაციების მოცულობა კი მხოლოდ 25 პროცენტით გაიზარდა. აშკარაა, რომ აქ ხდებოდა შტატების ხელაღებით გაბერვა, რომელიც სრულიადაც არ შეესაბამება მუშაობის მოცულობის გადიდებას.

სსრ კავშირის 1940 წლის სახელმწიფო ბიუჯეტში გათვალისწინებულია სამმართველო ხარჯების შემცირება **1.950 მილიონი** მანეთით, ე. ი. თითქმის ორი მილიარდი მანეთით. ეს უკონომია შეიძლება და მიღწეულ უნდა იქნას სახელმწიფო აპარატის მუშაობის გაუმჯობესების, მისი გამარტივების, ზედმეტი რგოლებისა და გაბერილი შტატების შემცირების გზით.

თუ რა შესაძლებლობა მოგვეპოვება ამ მხრივ, ამას მეტად დამაჯერებლად გვიჩვენებს ის მდგომარეობა, რომელიც სამეურნეო სახალხო კომისარიატების მომარაგების ორგანოებში შეიქმნა. უკანასკნელი წლების მანძილზე ჩვენში უამრავი სხვადასხვაგვარი „მომმარაგებელი ორგანიზაცია“ წარმოიშვა. სახალხო კომისარიატებში არის მრავალი პარალელურად მოქმედი და ზედმეტი მომმარაგებელი ტრესტი, კანტორა და განყოფილება, რომლებიც ინახავენ მუშაკთა უზარმაზარ, სრულიად გაუმართლებელ შტატებს. მარტო 26 საკავშირო სახალხო კომისარიატში არის 3.550 მომმარაგებელი ორგანიზაცია, რომლებიც მომმარაგების მთავარ სამმართველოებს ექვემდებარებიან, ხოლო ამასთან ერთად ამავე სახალხო კომისარიატების დარგობრივ მთავარ სამმართველოებს 1370 საკუთარი მომმარაგებელი ორგანიზაცია აქვთ. ერთსა და იმავე ქალაქებში მომარაგების მთავარ სამმართველოებს და დარგობრივ მთავარ სამმართველოებს თავიანთი კანტორები და განყოფილებანი აქვთ. მომარაგების ორგანოებში ათი-ათასობით ადამიანი ირიცხება. მუშაობის შთაბეჭდილება რომ შეიქმნას, ამისათვის ბევრი მომმარაგებელი ორგანიზაცია ერთმანეთში მასალის გადაყიდვას ეწევა, სხვადასხვა უკანონო გარიგებას ახდენს, სახელმწიფო ფასებს არღვევს, საქონლის გაცვლა-გამოცვლის ოპერაციებს მიმართავს. მთავრობამ საჭიროდ სცნო მნიშვნელოვნად შემცირებულ იქნას მომმარაგებელ ორგანიზაციათა რიცხვი. როგორც ზემოთქმული, უქმდებიან სამეურნეო სახალხო კომისარიატების სრულიად - საკავშირო მომმარაგებელი ტრესტები და დარგობრივ მთავარ სამმართველოთა ყველა ადგილობრივი მომმარაგებელი ორგანოები—მათი კანტორები, განყოფილებანი, საagენტოები, წარმომადგენლობანი. მარტო საბეურნეო სახალხო კომისარიატების მომმარაგებელი აპარატის რეორგანიზაციისა და მისი მუშაობის გაუმჯობესების შედეგად სახელმწიფო ბიუჯეტი სამს მილიონ მანეთ ეკონომიას მიიღებს.

მშრომელთა დეპუტატების მოსკოვის საქალაქო საბჭოს აღმასკომის თავმჯდომარემ ამხ. პრონინმა სსრ კავშირის უმაღლესი საბჭოს სესიაზე ილაპარაკა იმ პირველი ნაბიჯების შესახებ, რომლებიც გადადგმულ იქნა მოსკოვის მეურნეობაში სამმართველო ხარჯების შესამცირებლად. საქმარისი იყო მცირეოდენი მუშაობა ჩაეტარებინა მოსკოვის საბჭოს მოსკოვის მეურნეობის აპარატებში წესრიგის დასამყარებლად, — ამბობდა ამხ. პრონინი,— რომ შესაძლებელი გახდა ამ აპარატების შემცირება, 3.500-ზე მეტი კაცის საწარმოო მუშაობაზე გადაყვანა და 8 მილიონი მანეთი ეკონომიის მიღება. თუ ამ მუშაობას განვაგრძობთ, სახელმწიფო მრავალ ახალ მილიონს დაზოგავს. შეგვიძლია დარწმუნებული ვიყოთ, რომ შტატების მოწესრიგებით მუშაობა მხოლოდ მოიგებს.

ბევრი ზედმეტი ხალხი მოიპოვება არა მარტო სახალხო კომისარიატებისა და მთავარ სამმართველოების აპარატებში, არამედ საქარხნო სამმართველოებშიაც. ზოგიერთ საქარხნო სამმართველოს გადმოლებული აქვს მთავარ სამმართველოთა სტრუქტურა, ხოლო პატარა საწარმოებს — დიდი ქარხნების სტრუქტურა. ჰქმნიან უამრავ სხვადასხვა განყოფილებას, სამართველოს, სექტორს, ჯგუფ-სექტორს, ყოველ ასეთ ქვესექტორში გაჩნდება ხელმძღვანელი, მოადგილენი, მოადგილეებს — თანაშემწენი. ჩნდება ტექნიკური პერსონალი მომსახურებისათვის. ქარხნები ჩივიან, რომ მათ მთავარ სამმართველოებიდან უამრავი მიმართვა მოსდით, ხოლო სამუშაოთა მუშაკები, თავის მხრივ, აღნიშნავენ, რომ იმათაც მრავალი მიმართვა მოსდით საქარხნო სამმართველოებიდან.

ბევრი სამეურნეო ორგანო, უზომოდ ადიდებდა რა თავის აპარატებს, ძვირფასი სპეციალისტებით ავსებდა მათ, რისთვისაც ქარხნებიდან და სამუშაოებიდან კანცელარიებში გადმოჰყავდა ინჟინრები და ტექნიკოსები. სამთო ინჟინრებისა და ტექნიკოსების უმრავლესობა მუშაობს არა მაღაროებში, არა უბნებში, სადაც ქვანახშირი ამოაქვთ, არამედ ტრესტების, კომბინატების განყოფილებებში. სსრ კავშირის სახკომსაბჭომ და საკ. კ. პ. (ბ) ცენტრალურმა კომიტეტმა დონბასის ქვანახშირის მრეწველობის მუშაობის შესახებ მიღებულ დადგენილებაში დაჰგმეს ეს დამახინჯებანი და მოითხოვეს, რათა საუკეთესო ინჟინრები და ტექნიკოსები მაღაროებში ყოფილიყვნენ გადაყვანილნი. აქედან მრეწველობის სხვა დარგების ხელმძღვანელებსაც შეუძლიათ დასკვნა გამოიტანონ. მანქანათმშენებელ ინჟინერთა დიდი რაოდენობა ჯერ კიდევ მთავარ სამმართველოთა და საქარხნო სამმართველოთა აპარატში იმყოფება, მაშინ როდესაც ისინი საჭირონი არიან საამქროებში. თევზის მრეწველობის სპეციალისტთა უმრავლესობა თავმოყრილია არა წარმოებაში, არამედ დაწესებულებებში. აპარატის გამარტივება, სახსრების ეკონომიასთან ერთად, საშუალებას მოგვცემს აგრეთვე წარმოებაში გადავიყვანოთ სპეციალისტების დიდი რაოდენობა.

ჩვენს ქვეყანაში სამუდამოდ მოსპობილია უმუშევრობა. აპარატიდან განთავისუფლებულ მუშაკებს შეეძლებათ წარმატებით გამოიყენონ თავიანთი ძალღონე წარმოებაში, ოლქებსა და რაიონებში, სადაც ისინი საჭირონი არიან.

სამმართველო ხარჯების თითქმის ორი მილიარდი მანეთით შემცირება მიღწეული იქნება არა მარტო იმით, რომ გაბერილი შტატები შემცირდება, არამედ იმითაც, რომ მომჭირნეობით დაიხარჯება სახსრები სამივლინებო, სატელეფონო, სატელეგრაფო და სხვა საჭიროებისათვის. საკმაოდ მნიშვნელოვანი სახელმწიფო სახსრები სრულიად ტყუილ-უბრალოდ იხარჯება ზედმეტ მიმოწერაზე. ხელმძღვანელობის ქაღალდურ-ბიუროკრატიული მეთოდების მოყვარულნი ჰქმნიან ისეთი ცირკულარების განუწყვეტელ ნაკადს, რომლებიც სრულიად უსარგებლოა და არავისათვის არ არის საჭირო; ამ ცირკულარებს დიდი რაოდენობით ამრავლებენ და ჰგზავნიან მისამართით — „ყველას, ყველას, ყველას“. ეჭვის შეტანა არ შეიძლება ტელეგრაფისა და ტელეფონის სარგებლობაში. მაგრამ არ შეიძლება ბოროტად გამოყენება. ვაი მეტალურგიის სახალხო კომისარიატის აპარატმა მიმდინარე წლის იანვარში ერთისამად „გადააჭარბა“ მისთვის დაწესებულ სატელეგრაფო ხარჯებს. ქვანახშირის მრეწველობის სახალხო კომისარიატმა იანვარში დეპეშებზე 120 ათასი მანეთი დახარჯა. გორლოვკის ქარხნის დირექტორმა მთავარ სამმართველოდან ერთ დღეში 25 დეპეშა მიიღო.

საწარმოსთან სახალხო კომისარიატისა და მთავარ სამმართველოს ურთიერთობის ნაცად, კარგ საშუალებას — მივლინებებს ხშირად მაშინაც იყენებენ, როცა ეს საჭირო არ არის. ნავთის მრეწველობის სახალხო კომისარიატის პარტიულ კრებაზე ილაპარაკეს ერთ თანამშრომელზე, რომელიც ურალის ერთერთ მეტად თვალწარმტაც ადგილას გაემგზავრა „მივლინებაში“ მთელი ოჯახითურთ მთელი ზაფხულით და იქ იცხოვრა, როგორც აგარაკზე, ისე, რომ თითიც არ გაუნძრევია. სახალხო კომისარიატებსა და მთავარ სამმართველოებში ხშირად მოდიან ათობით ადამიანები და თვეობით ცხოვრობენ მოსკოვში, თუმცა ეს სრულიადაც არ არის საჭირო. ვისთვის არ არის ცხადი, რომ ამგვარი მივლინებანი სხვა არა არის რა, თუ არა სახელმწიფო სახსრების ფლანგვა.

სამმართველო ხარჯები ზოგჯერ იმის გამო იზრდება, რომ დაწესებულებათა ზოგი ხელმძღვანელი, გვერდს უვლის რა კანონს, ანიავებს ხელფასის ფონდებს, სრულიად უსაფუძვლოდ ადიდებს ხელფასს, დაუმსახურებელ პრემიებს იძლევა და სხვ. სამმართველო აპარატის მომუშავეობითი, ზუსტი მუშაობის მისაღწევად საჭიროა გადაჭრით ვიბრძოლოთ საფინანსო დისციპლინის დარღვევის წინააღმდეგ. ყოველი პარტიული და არაპარტიული ბოლშევიკი, ყოველი პატიოსანი საბჭოთა მოქალაქე ვალდებულია იზრუნოს სახელმწიფოს კაპიკისათვის. პარტიული ორგანიზაციები, დაწესებულებები და საწარმოები, პროფკავშირები, კომჯავშირი უნდა დაეხმარონ სამეურნეო ხელმძღვანელებს მომჭირნეობითი, ზუსტად მომუშავე აპარატისათვის ბრძოლაში.

„ჩვენ უნდა მივაღწიოთ იმას, რომ ყველა ჩვენს მუშაკს, მცირესაც და დიდსაც, ყოველთვის ახსოვდეს თავისი პასუხისმგებლობა სახელმწიფოსა და ხალხის წინაშე, ყოველთვის ახსოვდეს თავისი მოვალეობა—გაუფრთხილდეს სახალხო დოვლათს და ყაირათიანად მოეპყროს მას, დაიცვას მომჭირნეობა ხარჯებში და ნამდვილად გაუფრთხილდეს ხალხის კაპიკს!“ (მოლოტოვი).

„პრავდის“ მოწინავე, 9/IV.

გერმანიის მთავრობის მემორანდუმი

ბერლინი, 9 აპრილი (საკდესი). გერმანიის საინფორმაციო ბიურო გადმოგვცემს გერმანიის მთავრობის იმ მემორანდუმის ტექსტს, რომელიც დანიასა და ნორვეგიის მთავრობებს გადაეცათ. მემორანდუმში ნათქვამია: „წინააღმდეგ გერმანელი ხალხისა და მისი მთავრობის გულწრფელი მისწრაფებისა ეცხოვრათ ინგლისელ და ფრანგ ხალხებთან მშვიდობიანად და მეგობრულად და მიუხედავად იმისა, რომ არ არსებობს არავითარი გონივრული საფუძველი ურთიერთშორის დავისათვის, ლონდონისა და პარიზის მმართველებმა ომი გამოუცხადეს გერმანელ ხალხს. გააჩაღეს რა მათ მიერ დიდიხნიდან მომზადებული აგრესიული ომი გერმანიის იმპერიისა და თვით გერმანელი ხალხის არსებობის წინააღმდეგ, ინგლისმა და საფრანგეთმა იმავდროულად საზღვაო ომი დაიწყეს ნეიტრალური ქვეყნების წინააღმდეგ და ამ ომით ცდილობდნენ, სრულიად უგულვებელჰყოფდნენ რა საერთაშორისო სამართალს, განეხორციელებინათ დაშმევის ბლოკადა გერმანელი ქალების, ბავშვებისა და მოხუცების წინააღმდეგ. მათი დაუნდობელი ღონისძიებანი ბლოკადის განხორციელებისათვის ნეიტრალურ ქვეყნებზედაც გაეკცელდა. ნეიტრალური ნაოსნობისა და ნეიტრალური ვაჭრობისათვის მძიმე ზიანის მიყენება უშუალო შედეგია ინგლისისა და საფრანგეთის მიერ გამოყენებული ბრძოლის იმ მეთოდებისა, რომლებიც ცივილიზებულ ერებს შორის საერთაშორისო სამართალის და რომლებსაც გერმანია იძულებულია უპასუხოს თავდაცვითი ღონისძიებებით. გარდა ამისა, ინგლისის ამ ღონისძიებებმა გამანადგურებელი ლახვარი ჩასცეს თვით ნეიტრალიტეტის ცნებას.

გერმანია ისწრაფვოდა უზრუნველეყო ნეიტრალური ქვეყნების უფლებები. ცდილობდა რა ომი ზღვაში შეემოეფარგლა იმ ზონებით, რომლებიც გერმანიასა და მის მოწინააღმდეგეებს შორის არის. ინგლისი, პირიქით, აცილებდა რა აეშორებინა საფრთხე თავისი კუნძულებისათვის და იმავე დროს ხელი შეეშალა გერმანიის ვაჭრობისათვის ნეიტრალურ ქვეყნებთან, საზღვაო ომი სულ უფრო და უფრო გადაჭიმა ნეიტრალური ქვეყნების წყლებში. მიჰყვებოდა რა ომის წარმოების ამ ნამდვილად ბრიტანულ მეთოდს, ინგლისი, არღვევდა რა საერთაშორისო სამართალს, სულ უფრო და უფრო აჩაღებდა ომს ზღვასა და ჰაერში სამამულო წყლებში, აგრეთვე დანიისა და ნორვეგიის ტერიტორიებზე. ამგვარი ასეთი განვითარების მეშვეობით ინგლისმა ძალდატანებით გერმანია ომის დასაწყისიდანვე იძულებულ გახადა ეხორციელებინა ომი ეკონომიურ პოლიტიკას. გერმანიამ შესძლო გაეწია წინააღმდეგობა ინგლისის ცდისათვის დამშევის ბლოკადით გერმანია ნეიტრალურ ქვეყნებს მოეწყვიტა. ამ უკანასკნელ თვეების განმავლობაში სულ უფრო და უფრო ნათელი ხდება სრული გაკოტრება ბრიტანეთის პოლიტიკისა გერმანიის ბლოკადის განხორციელების საქმეში. ამგვარი ასეთმა განვითარებამ, აგრეთვე გერმანიის დასავლეთ სიმაგრეების ბაზაზე უშუალო თავდასხმის განხორციელების შეუძლებლობამ და ინგლისსა და საფრანგეთში უფრო და უფრო მზარდმა შეშფოთებამ გერმანიის მიერ ზღვასა და ჰაერში წარმატებით წარმოებულ კონტრიერიშებთან დაკავშირებით ამ ბოლო დროს გამოიწვია ის, რომ ორივე ქვეყანა ყოველმხრივ ცდილობს ომის ასპარეზი გადაიტანოს ნეიტრალურ ტერიტორიაზე როგორც ევროპაში, ისე ევროპის გარედაც.

ის გარემოება, რომ ინგლისსა და საფრანგეთს განზრახული აქვთ ისარგებლონ ევროპის მცირე სახელმწიფო ტერიტორიებით, თავისთავად ცხადია; შეესბამება ინგლისის პრაქტიკებს. ამ უკანასკნელ თვეებში ინგლისისა და საფრანგეთის სახელმწიფო მოღვაწეებმა აშკარად გამოაცხადეს ამ ტერიტორიებზე ომის გაფართოების თავიანთი გეგმები. ამაში მდგომარეობდა მათი ძირითადი სტრატეგიული მიზანი. ამის პირველი ნაბიჯი რუსეთ-ფინეთის კონფლიქტი იყო. ინგლისისა და საფრანგეთის მთავრობებმა აშკარად განაცხადეს, რომ მათ განზრახული აქვთ ომის ზღვით ჩაეყრიონ საბჭოთა კავშირსა და ფინეთს შორის მოძმე კონფლიქტში და ამგვარად გამოიყენონ ჩრდილოეთის ქვეყნები, როგორც ბაზა ოპერაციების გასაშლელად. ზავმა, რომელიც ჩრდილოეთში დაიდო, ინგლისისა და საფრანგეთის სურვილისა და მოლოდინის წინააღმდეგ, უკვე მაშინ შეუშალა მათ ხელი შეესრულებინათ თავიანთი გადაწყვეტილება.

თუ ინგლისისა და საფრანგეთის სახელმწიფო მოღვაწეებმა უკანა რიცხვით განაცხადეს, რომ მათ სურდათ გადაეღობათ ეს ნაბიჯები სათანადო სახელმწიფოთა თანხმობის მიხედვით. ეს უხერხული სიცრუეა. გერმანიის მთავრობას მოეპოება დოკუმენტალური დამამტკიცებელი საბუთი იმისა, რომ ინგლისმა და საფრანგეთმა ერთად გადაწყვიტეს განახორციელონ თავიანთი მიზნები ჩრდილოეთის სახელმწიფოთა ტერიტორიაზე ამ უკანასკნელთა თანხმობის მიუღებლად. მაგრამ გადამწყვეტი მნიშვნელობა შემდეგს გარემოებას აქვს: იმ ცნობების მიხედვით, რომლებიც გერმანიის მთავრობას მოეპოვება, საფრანგეთისა და ინგლისის მთავრობების პოზიციიდან, რომელიც მათ საბჭოთა კავშირისა და ფინეთის საზავო ხელშეკრულების დადებამდე და ამ ხელშეკრულების დადების შემდეგ ეკავათ, უეჭველად გამომდინარეობს ის, რომ გადაწყვეტილება საბჭოთა კავშირის წინააღმდეგ ფინეთის ამხედრების შესახებ სხვა გეგმების შესრულებასაც გულისხმობდა. ინგლისი და საფრანგეთი სკანდინავიაში შეძლებენ მიზნებს ისახავდნენ: 1. მოეწყვიტათ გერმანია ჩრდილოეთის მადნისაგან ნარევის მიკვების. 2. ინგლის-საფრანგეთის შეიარაღებული ძალების გადასხმით სკანდინავიის ქვეყნებში შეექმნათ ახალი ფრონტი გერმანიაზე თავდასხმისათვის ჩრდილოეთის ფლანგიდან. ამასთანავე ჩრდილოეთის ქვეყნები ინგლის-საფრანგეთის ჯარისათვის ომის ასპარეზი უნდა ყოფილიყო და ამავე დროს ჩრდილოეთის ხალხებს. ძველი ინგლისური ტრადიციის თანახმად, დამხმარე ჯარების როლი უნდა შეესრულებინათ. ხოლო, როდესაც რუსეთ-ფინეთის საზავო ხელშეკრულების დადების გამო ეს გეგმა ჩაიშალა, გერმანიის მთავრობამ ცხრობად მიიღო, რომ ინგლისმა და საფრანგეთმა მაშინვე მიჰმართეს გარკვეულ ცდებს სხვა სახით თავიანთი მიზნების განხორციელებისათვის.

ინგლისისა და საფრანგეთის მთავრობები თავიანთი განუწყვეტელი მისწრაფებით — მოამზადონ ინტერვენცია ჩრდილოეთში ამ უკანასკნელ კვირებში სავსებით აშკარად აცხადებენ თეზისს, რომ ახლანდელ ომში არ უნდა იყოს არავითარი ნეიტრალიტეტი და რომ მცირე ქვეყნების მოვალეობაა აქტიური მონაწილეობა მიიღონ გერმანიის წინააღმდეგ ბრძოლაში. ეს თეზისი ფრაცლდებოდა დასავლეთის სახელმწიფოების პროპაგანდით და მას თან ახლდა ნეიტრალურ სახელმწიფოებზე პოლიტიკური ზეგავლენის უფრო მეტად გაძლიერება. უკანასკნელ ხანებში კონკრეტული ცნობები სკანდინავიაში დასავლეთ სახელმწიფოების ჯარის მომავალ გადასხმაზე კვლავ მოგვდიოდა. თუ კიდევ შეიძლებოდა რამე ეჭვი შეგვსწლოდა დასავლეთ სახელმწიფოების გადაწყვეტილებაში — ინტერვენცია მოეწყოთ ჩრდილოეთში, ამ უკანასკნელ დღეებში ეს ეჭვი სავსებით იქნა გაფანტული, გერმანიის მთავრობას უეჭველი საფუძვლები მოეპოვება იფიქროს, რომ ინგლისს და საფრანგეთს განზრახული აქვთ ამ უახლოეს დღეებშივე მოულოდნელად დაიკავონ ჩრდილოეთის სახელმწიფოების ტერიტორია. ჩრდილოეთის სახელმწიფოების მთავრობა თავის მხრივ არა თუ წინააღმდეგობა არ გაუწევს ინგლისისა და საფრანგეთის ჩარევას, არამედ არავითარი ზომები არ მიუღიათ მათი ტერიტორიული წყლების ხელშეუხებლობის წინააღმდეგ. გერმანიის მთავრობა ამტკიცებს, რომ ინგლისი და საფრანგეთი სამეფო მთავრობების დაიკვევებს, თუ ინგლისი და საფრანგეთი ნეიტრალურ სკანდინავიის ქვეყნებს განახორციელებენ. მაშინაც კი, რომ ნორვეგიის სამეფო მთავრობას განზრახული ჰქონოდა საპასუხო ზომების მიღება, გერმანიის მთავრობას კარგად ესმის, რომ ნორვეგიის სამხედრო ძალები საკმარისი არაა ინგლის-საფრანგეთის მოქმედებისათვის წარმატებითი წინააღმდეგობის გასაწევად. ბრძოლის ამ გადამწყვეტ ფაზაში, ბრძოლისა, რომელიც ინგლისმა და საფრანგეთმა თავს მოახვია გერმანელ ხალხს, გერმანიის მთავრობას არავითარ შემთხვევაში არ შეუძლია მოითმინოს, რომ საკანდინავიის ქვეყნები გადააქცეონ გერმანიის წინააღმდეგ წარმოებულ ომის ასპარეზად და რომ ნორვეგიელი ხალხი, პირდაპირ თუ არაპირდაპირ, ჩათრეულ იქნას ომში გერმანიის წინააღმდეგ. გერმანიას არ სურს უმოქმედოდ ელოდოს მის მოწინააღმდეგეთა გეგმების განხორციელებას. გერმანიის მთავრობა შეუდგა დღეს გარკვეულ სამხედრო ოპერაციებს, რომლებსაც მიზნად აქვთ დაიკავონ ნორვეგიის ტერიტორიის სტრატეგიულად მნიშვნელოვანი პუნქტები. გერმანიის მთავრობა კისრულობს ომის განმავლობაში დაიცვას ნორვეგიის სამეფო. ამიერიდან იგი აღსავსეა გადაწყვეტილებით, რათა ყოველი საშუალებით დაიცვას მშვიდობიანობა ჩრდილოეთში და უზრუნველჰყოს იგი საბოლოოდ ინგლისისა და საფრანგეთის ყოველივე ბრიკისაგან. გერმანიის მთავრობას არ სურდა ამბების ასეთი განვითარება. ამის პასუხისმგებლობა ინგლისსა და საფრანგეთს ეკისრება. ორივე სახელმწიფომ ფარისევლურად გამოაცხადა მცირე ქვეყნებს ვიცავთო, ნამდვილად კი ისინი ძალას ატანენ ამ ქვეყნებს იმ იმედით, რომ ამგვარად განახორციელებენ სულ უფრო და უფრო აშკარად გამხდარ მათს მისწრაფებას გერმანიის მოსპობისათვის. გერმანიის ჯარს ნორვეგიის ტერიტორია მტრული განზრახვით როდი დაუკავებია. გერმანიის არმიის უმაღლესი სარდლობა არ აპირებს გამოიყენოს დაკავებული პუნქტები, როგორც საოპერაციო ბაზები ინგლისის წინააღმდეგ საბრძოლველად სანამ ამას არ აიძულებენ გერმანიას ინგლისი და საფრანგეთი თავიანთი ღონისძიებებით. გერმანიის საომარი ოპერაციები უფრო იმას ისახავენ მიზნად, რომ ხელი შეუშალონ ინგლისსა და საფრანგეთის ქვეყნების ჩრდილოეთის ტერიტორია თავიანთი დასაყრდენი პუნქტების შესაქმნელად. გერმანიის მთავრობა იმ აზრისაა, რომ გერმანიის არმიის ეს ღონისძიებანი ემსახურებიან აგრეთვე თვით ნორვეგიის ინტერესებს, ვინაიდან იცავენ სკანდინავიის ქვეყნებს იმისაგან, რომ მათი ტერიტორიები ახლანდელ ომში ბრძოლის ველად არ გადაიქცნენ. გერმანიის მთავრობა ამიტომ მოელის, რომ ნორვეგიის სამეფო მთავრობა და ნორვეგიელი ხალხი გაიგებენ გერმანიის საქციელს და წინააღმდეგობას არ გაუწევენ მას. ყოველგვარი წინააღმდეგობა დაძლეულ იქნება გერმანიის შეიარაღებული ძალების მიერ ყოველი საშუალებით და ეს წინააღმდეგობა მხოლოდ სრულებით უაზრო სისხლისღვრას გამოიწვევდა. ამიტომ გერმანია სთხოვს ნორვეგიის მთავრობას დაუყოვნებლივ მიიღოს ყოველივე ზომები, რათა გერმანიის ჯარის ნაწილების მოქმედება არ წააწყდეს დაბრკოლებასა და სიძნელეებს. გერმანია-ნორვეგიის იმ ურთიერთობის სულისკვეთებით, რომელიც მუდამ კარგად ვითარდებოდა, გერმანიის მთავრობა უცხადებს ნორვეგიის სამეფო მთავრობას, რომ გერმანიას არ აქვს განზრახული დაარღვიოს ნორვეგიის სამეფოს ტერიტორიული მთლიანობა და პოლიტიკური დამოუკიდებლობა არც ახლა არც მომავალში“.

მემორანდუმი რადიოში წაიკითხა პროპაგანდის მინისტრმა გებელსმა.

გერმანიის არმიის უმაღლესი სარდლობის სპეციალური ცნობა

ბერლინი, 9 აპრილი (საკდესი). როგორც გერმანიის საინფორმაციო ბიურო იუწყება, გერმანიის არმიის უმაღლესმა სარდლობამ შემდეგი სპეციალური ცნობა გამოაქვეყნა: „9 აპრილს, ადრე დილით გერმანიის მოტორიზებულმა ნაწილებმა და ჯავშნიანმა ძალებმა გადალახეს გერმანია-დანიის საზღვარი ფლენსბურგისა და ტონდერნის რაიონში და აენრაადისა და ესბერგზე გავლით წინსვლას განაგრძობენ ჩრდილოეთისაკენ. განთიადისას გერმანიის ჯარი გადავიდა მცირე ბელტის სრუტეში და დაიკავა ბელტის ხიდი. გერმანიის სახმელეთო-საზღვაო ძალები შევიდნენ დიდი ბელტის სრუტეში და გადასხეს ჯარი კორსერსა და ნიბურგში. ვარნემიუნდედან გერმანიის ჯარის ნაწილები გადავიდნენ გედსერში და იქიდან დაიწყეს წინსვლა ჩრდილოეთისაკენ. იმავდროულად დაიკავეს ვორდინგბორგის ხიდი. მდ. ვარნოვის შესართავში გერმანიის ჯარის ნაწილები გადავიდნენ გლეჯერში და იქიდან დაიწყეს წინსვლა ჩრდილოეთისაკენ. იმავდროულად დაიკავეს ვორდინგბორგის ხიდი ზელანდიის კუნძულის სამხრეთ ნაწილში. გერმანიის ჯარი განთიადისას გადავიდა კოპენჰაგენში. ციხე და რადიოსადგური დაიკავეს გერმანიის ჯარებმა. 8 საათიდან მთელი ქალაქი გერმანელების ხელშია“.

გერმანიის არმიის უმაღლესი საარღლობის ცნობა

ბერლინი, 9 აპრილი (საკდესი). გერმანიის საინფორმაციო ბიურო გადმოგვცემს გერმანიის არმიის უმაღლესი სარდლობის შემდეგს ცნობას: „გერმანიის ჯარის წინსვლა იუტლანდიაში ჩრდილოეთისაკენ და კუნძულებზე სწრაფად და წარმატებით ხორციელდება. დანიის მთავრობამ უბრძანა ჯარს არ გასწიოს არავითარი წინააღმდეგობა. გერმანიისა და დანიის შტაბებმა დღეს დილით ორმხრივი კავშირი დაამყარეს. გერმანიის ჯარის მიერ უმნიშვნელოვანესი დასაყრდენი პუნქტების ოკუპაცია მთელს ნორვეგიაში სწრაფი ტემპით მიმდინარეობს. ჯარის სამივე სახეობის ნაწილები ურთიერთშეწყობით მოქმედებენ. ნორვეგიის ჯარის ადგილობრივი უმნიშვნელო წინააღმდეგობა შესწყდა. იუტლანდიისა და სამხრეთ ნორვეგიის აეროდრომებზე დაეშვნენ გერმანიის სამხედრო ძალები“.

ინგლისისა და საფრანგეთის მთავრობების გადაწყვეტილება

ლონდონი, 9 აპრილი (საკდესი). რეიტერის სააგენტო რადიოთი გადმოგვცემს ინგლისის საგარეო საქმეთა სამინისტროს განცხადების იმის შესახებ, რომ ინგლისისა და საფრანგეთის მთავრობებმა გამოსთქვეს თავიანთი განზრახვა, რომ „ნორვეგიასთან სრული თანამშრომლობით აწარმოონ ომი. საჭირო სამხედრო ღონისძიებანი ხმელეთსა და ზღვაზე მიღებულ იქნება საფრანგეთის მთავრობასთან ერთად“.

ამერიკის შეერთებული შტატები და ნორვეგიის ამბები

ნიუ-იორკი, 9 აპრილი (საკდესი). როგორც იუნაიტედ პრესის სააგენტო ვაშინგტონიდან იუწყება, ამერიკის შეერთებული შტატების ელჩმა ნორვეგიაში გარიმანმა აცნობა ამერიკის შეერთებული შტატების სახელმწიფო დეპარტამენტს, რომ მან იკისრა ინგლისისა და საფრანგეთის ინტერესების დაცვა ნორვეგიაში.

ჰოლანდიის არმიაში შვებულებები გაუქმებულია

ლონდონი, 9 აპრილი (საკდესი). რეიტერის სააგენტო ჰაagიდან იუწყება, რომ ჰოლანდიის არმიის უმაღლესმა სარდლობამ დროებით გააუქმა შვებულებები იმ სამხედრო ნაწილებში, რომლებიც განლაგებული არიან სანაპიროების მახლობლად და საზღვრებზე.

ცნობა გერმანიის ჯარის მიერ ბერგენისა და ჯრონჰეიმის დაკავების შესახებ

ნიუ-იორკი, 9 აპრილი (საკდესი). იუნაიტედ პრესის სააგენტო გადმოგვცემს, რომ ამერიკის რადიომაუწყებლობის კომპანიის „კოლუმბია ბროდკასტინგ სისტემის“ ლონდონის განყოფილების ცნობით გერმანიის ჯარმა დაიკავა ბერგენი და ტრონჰეიმი.

დიდი ბრძოლა ჩრდილოეთ ზღვაში

ბერლინი, 9 აპრილი (საკდესი). საქმეს კარგადგაცნობილ წრეებში იტყობინებიან, რომ ჯერ კიდევ 8 აპრილს დამით ჩრდილოეთ ზღვაში დიდი ბრძოლა დაიწყო გერმანიისა და ინგლის-საფრანგეთის სამხედრო-საზღვაო და საჰაერო ძალებს შორის. ბრძოლა ახლაც გრძელდება.

უკანასკნელი ცნობები

რეიტერის სააგენტო კუშისა და გერმანიის დესპანის მოლაპარაკების შესახებ

ლონდონი, 9 აპრილი (საკდესი). რეიტერის სააგენტოს კორესპონდენტი ოსლოში გადმოგვცემს ნორვეგიის საგარეო საქმეთა მინისტრ კუტის განცხადებას მისი მოლაპარაკების შესახებ გერმანიის დესპანთან. კუტმა განაცხადა, გერმანიის დესპანმა დღის 5 საათზე მინახულა და გადმომცა წინადადება იმის შესახებ, რომ ნორვეგიამ წინააღმდეგობა არ გაუწიოს გერმანიის ჯარის შემოყვანასო. დესპანმა აღნიშნა, წინააღმდეგ შემთხვევაში ინგლისი და საფრანგეთი მოახდენენ ნორვეგიის ოკუპაციასო.

ამის შემდეგ ნორვეგიის მთავრობა შეიკრიბა მდგომარეობის განსახილველად და გადასწყვიტა, რომ ნორვეგიას არ შეუძლია შეასრულოს გერმანიის წინადადება „რამდენადაც ეს წინადადება არღვევს ნორვეგიის სუვერენიტეტს“.

საზღვაო ბრძოლა ნორვეგიის ნავსადგურებთან

ლონდონი, 9 აპრილი (საკდესი). რეიტერის სააგენტო იუწყება, რომ ნორვეგიის დასავლეთ სანაპიროსთან ბრძოლა სწარმოებს მოკავშირეთა ესკადრასა და გერმანიის ფლოტს შორის.

რიბენტროპის გამოსვლა პრეს-კონფერენციაზე

ბერლინი, 9 აპრილი (საკდეს

ՄԱՏԵՆԱԴԱՐԱՆ

ԱՆԴՐԱՆԻԿԻ ՄԱՐԶԱՅԻՆ ՀԱՆՐԱՀԱՎԱՔԸ ՍԿՍՎԵԼ Է

Անդրանիկի մարզային հանրահավաքը սկսվել է ժամը 11-ին Ղարաքիլիսայի կենտրոնական հրապարակում։ Հանրահավաքին մասնակցում են մարզի կոլտնտեսությունների, սովխոզների, մեքենատրակտորային կայանների, արհեստանոցների, ինչպես նաև մարզի հիմնարկների ու կազմակերպությունների ներկայացուցիչները։

Հանրահավաքը բացում է մարզային կուսակցական կոմիտեի առաջին քարտուղար ընկ. Ա. Ա. Ղազարյանը։ Նա իր ելույթում կանգ է առնում Անդրանիկի մարզային կուսակցական կազմակերպության ստեղծման պատմության վրա, ցույց է տալիս, թե ինչպես է մարզի կուսակցական կազմակերպությունը ամրապնդվել, աճել ու կոփվել, ինչպես է նա ղեկավարել մարզի աշխատավոր մասսաների հերոսական պայքարը սոցիալիստական նոր կյանքի համար։

Ընկ. Ղազարյանը խոսում է մարզի տնտեսական զարգացման մասին։ Նա ասում է, որ մարզի տնտեսությունը ամենից առաջ զարգացել է սոցիալիստական հատվածի հաշվին։ Մարզի կոլտնտեսությունների ու սովխոզների հողատարածությունը 1937 թ. համեմատությամբ կազմում է 1940 թ. 1 հունվարի դրությամբ 1662 հազար հեկտարի դիմաց 2 միլիոն 100 հազար հեկտար։ Կոլտնտեսությունների ու սովխոզների անասնագլխաքանակը 1937 թ. համեմատությամբ 1940 թ. 1 հունվարի դրությամբ կազմում է 1100 հազար գլուխ։ Մարզի կոլտնտեսությունների ու սովխոզների անասնագլխաքանակի մեծ մասը կազմում են խոշոր եղջերավոր անասունները։ Մարզի կոլտնտեսությունների ու սովխոզների անասնագլխաքանակի 7 տոկոսը կազմում են ոչխարները։

Ընկ. Ղազարյանը խոսում է մարզի կոլտնտեսությունների ու սովխոզների հասարակական մեծ տնտեսության ամրապնդման մասին։ Նա ասում է, որ մարզի կոլտնտեսությունների ու սովխոզների հասարակական մեծ տնտեսության ամրապնդման գործում մեծ դեր է խաղացել կոլտնտեսությունների ու սովխոզների կուսակցական կազմակերպությունների ղեկավարության բարելավումը։ Մարզի կոլտնտեսությունների ու սովխոզների կուսակցական կազմակերպությունները ղեկավարելու գործում մեծ դեր է խաղացել մարզային կուսակցական կոմիտեի կողմից 1939 թ. հոկտեմբերին կազմակերպված կոլտնտեսությունների ու սովխոզների կուսակցական կազմակերպությունների քարտուղարների սեմինարը։

Ընկ. Ղազարյանը խոսում է մարզի կոլտնտեսությունների ու սովխոզների կուսակցական կազմակերպությունների կազմակերպական ամրապնդման մասին։ Նա ասում է, որ մարզի կոլտնտեսությունների ու սովխոզների կուսակցական կազմակերպությունների թիվը 1937 թ. համեմատությամբ 1940 թ. 1 հունվարի դրությամբ աճել է 70 կազմակերպությամբ։ Մարզի կոլտնտեսությունների ու սովխոզների կուսակցական կազմակերպությունների մեծ մասը ղեկավարվում է կոմունիստների կողմից։ Մարզի կոլտնտեսությունների ու սովխոզների կուսակցական կազմակերպությունների մեծ մասը ղեկավարվում է կոմունիստների կողմից։ Մարզի կոլտնտեսությունների ու սովխոզների կուսակցական կազմակերպությունների մեծ մասը ղեկավարվում է կոմունիստների կողմից։

Ընկ. Ղազարյանը խոսում է մարզի կոլտնտեսությունների ու սովխոզների կուսակցական կազմակերպությունների կազմակերպական ամրապնդման մասին։ Նա ասում է, որ մարզի կոլտնտեսությունների ու սովխոզների կուսակցական կազմակերպությունների թիվը 1937 թ. համեմատությամբ 1940 թ. 1 հունվարի դրությամբ աճել է 70 կազմակերպությամբ